ΕΛΙΚΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Ι^ΟΝ — ΑΡΙΘ. 9

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

ΓΡΑΦΕΙΑ; ΚΑΡΑΓΙΣΑΚΗ 183α

ΠΑΤΡΑΙ:
ΠΕΜΠΤΗ, 8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1919

ΠΑΣΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΚΤΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 5 ΕΤΗΣΙΩΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 10 ΕΤΗΣΙΩΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

Α.'

Ἐμφορούμεθα ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι πολλὰ τῶν ζητημάτων, ἅτινα ἀπαρτίζουσι κυρίως τὰ θέματα τοῦ δημοσίου δικαίου καὶ ἐν σαρκοῦσιν οὕτως εἰπεῖν τὸ σύνολον τῶν δημοσίων τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ φυσικωτάτων δικαιωμάτων, δέον νὰ μὴ παραμένουν κτῆμα τινων ὀλίγων μόνον, οὐδὲ ἐντὸς τοῦ ἑρμητικῶς κεκλεισμένου ἀποκλειστικοῦ ταμείου τῶν γνώσεων τῶν ὀλίγων τῆς χώρας μας ἐπιστημόνων. Ἀλλ' ὅτι ἀπόλυτος παρίσταται ἀνάγκη καὶ ὑποχρέωσις ἐπιτακτική, τὸ γε νῦν ἔχον μάλιστα ἐπιβάλλει ἵνα ταῦτα καταλλήλως καὶ προσηκόντως διοχετεύωνται διὰ τοῦ καλοῦ καὶ εὐγενοῦς δημοσιογραφικοῦ ἀγωγοῦ ὑπὸ τῶν ὁπωσδήποτε πρὸς τοῦτο δυναμένων, πρὸς γνῶσιν καὶ ἀπόκτησιν τούτων ὑπὸ μεγαλειτέρας ὅσον οἷόν τε κοινωνικῆς μερίδος.

Κατὰ συνέπειαν θὰ προσπαθήσωμεν, ἵνα διὰ βραχέων εἰς ὀλίγα ἡμῶν πενιχρὰ διὰ τοῦ «Ἑλικῶνος» ἄρθρα διεξέλθωμεν κατὰ τὸ ἐνὸν, καὶ καταστήσωμεν εἰς τοὺς πολλοὺς μᾶλλον προσιτά, οἱονεὶ ἐκλαϊκεύοντες καὶ συστηματοποιοῦντες τὰ ἀφορῶντα ἐν γένει κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθέσιαν τὸ σπουδαιότατον τοῦτο διὰ πᾶσαν πολιτείαν καὶ κοινωνίαν ζήτημα.

⁂

Τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τὸ θεμελιῶδες σημεῖον τῆς λογικῆς αὐτοῦ ὀντότητος. Διότι τὸ ἔνστικτον, τὸ ὁποῖον διευθύνει τὰς πράξεις τῶν λοιπῶν ζώων, ἔχει ἀντικατασταθῇ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῆς δυνάμεως τῆς σκέψεως καὶ τῆς θελήσεως.

Πρέπει ὅθεν τὸ αὐτεξούσιον τοῦτο νὰ μὴ δευσμεύεται, νὰ ἀπολαύῃ δέ ὁ ἄνθρωπος εἴτε ὡς ἄτομον, εἴτε ὡς ὁμὰς, πλήρους ἐλευθερίας, ἵνα δυναται κατανοῶν αὐτὴν τὴν Φύσιν καὶ δεσπόζων ἑαυτοῦ, νὰ κατακτᾷ ὁσημέραι ἐδαφος ἐν τῇ παγκοσμίῳ προόδῳ.

Ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος διδάσκει, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν ἐν τῷ κόσμῳ νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ δόγμα τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων, διότι ταχέως ἀντικαθίσταται τοῦτο ὑπὸ τοῦ δόγματος τῆς δυνάμεως τοῦ ἰσχυροτέρου. Διὰ τοῦτο ἐπεζητήθη ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν πληρεστέρα ἐλευθερία, ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ ὑποχωρήσει, καὶ τῇ διοβιώσει τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν κοινωνίᾳ, ἔνθα μία ἀνωτέρα ἀρχὴ ἐφορεύει καὶ ἐπιτηρεῖ τὴν ὑπὸ πάντων ἀκώλυτον ἄσκησιν τῆς ἐλευθερίας ταύτης.

⁂

Ὅταν ὅμως προσβάλλεται καὶ ἐντῷ μέτρῳ τούτῳ ἡ ἐλευθερία, τότε ὀφείλει ἡ ἀνωτέρα αὕτη ἀρχὴ, ἡ Πολιτεία, ἐν τῇ ἐξουσίᾳ της, νὰ ὀσπειρίσῃ τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσβαλόντος τὴν τοῦ ἑτέρου τοιαύτην καὶ διαπράξαντος ἕνεκα τούτου ἀδίκημα, ἐπιβάλλουσα οὕτως εἰς αὐτὸν τὴν ἐνδεικνυομένην ἀνάλογον ποινήν.

Ἀλλὰ πολλάκις ἡ πολιτεία ἀντιπροσωπευομένη ὑπὸ αὐθαιρέτων ἀρχόντων, δὲν περιορίζει τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, μόνον ὅταν πρόκηται περὶ ποινῆς. Πράττει τοῦτο ἀκόμη καὶ ὅταν πρόκηται νὰ ἱκανοποιηθῶσιν ταπεινὰ πάθη καὶ μίση, νὰ ἐξυπηρετηθῶσι προσωπικὰ τοῦ δεσπότου συμφέροντα, νὰ συντριβῇ εἰς ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ χαρακτὴρ, νὰ καταπνιγῇ μία φωνὴ ἀδικίας.

Τόσε τὰ ἄτομα κύπτουσι τὸν τράχηλον εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἑνὸς τούτου τυράννου, μέχρις ὅτου ἓν ρεῦμα λαϊκῆς ὁρμῆς συμπαρασύρει ἐν τῷ ὄγκῳ αὐτοῦ τὰ πάντα, καὶ οὕτω καταστῇ δυνατὸν νὰ ἀναστυλωθῶσι τὰ καταρριφθέντα καὶ καταπατηθέντα δίκαια τῶν προσώπων, ἐξ ὧν πρωτεύει τὸ δίκαιον τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἱστορία τῶν δύο τελευταίων αἰώνων βρίθει τοιούτων γεγονότων. Καὶ ἐπέστη νῦν ὁ καιρὸς καθ' ὅν πάντα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη ὑπὸ ἄκρως φιλελευθέρων ἀρχῶν καὶ προοδευτικῶν ἰδεῶν, ἐμφορούμενα ἀεγνώρισαν ὡς κορωνίδα πάσης ἐλεμθερίας τὴν τοῦ ἀτόμου τοιαύτην

Μετὰ τὰ ὀλίγα ταῦτα προκαταρτικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος διατυπωθέντα, εἰς προσεχὲς ἡμῶν ἄρθρον θέλομεν ἀσχοληθῇ εἰδικῶς δι' ὀλίγων πάντοτε, ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστην διατάξεων τῶν κατὰ τὴν κειμένην ἡμῶν περὶ τούτου νομοθεσίαν ἰσχυουσῶν.

ΣΠ. Χ. ΚΟΥΜΑΝΙΩΤΗΣ

ΜΑΛΙΑ & ΓΕΝΕΙΑ

«Τὸ Ράσο δὲν κάμνει τὸν παπᾶ» λέγει κάποια λαϊκὴ παροιμία, ἀλλὰ καὶ παπᾶς δὲν γίλεται Χωρὶς ῥάσο» τολμῶμεν νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς..

Ἀνεκενίθη τελευταίως εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν τύπον, τὸ ζήτημα τῆς κουρᾶς τῶν ἱερέων μας. Καὶ ἠκούσθησαν γνῶμαι ὑπὲρ τῆς ψαλλίδος καὶ γνῶμαι κατ' αὐτῆς.

Καὶ τὸ ἕν καὶ τὸ ἕτερον στρατόπεδον παρατάσσουν τὰς Πυροβολαρχίας τῶν ἐπιχειρημάτων των καὶ πυροβολοῦν εἰς τὸν ἀέρα, Χωρὶς καπνὸν καὶ χωρὶς κρότον. Εἶνε γεγονὸς ὅτι ὁ παπᾶς, διὰ τὸν Χριστὸν, εἴτε ἔχει εἴτε δὲν ἔχει μακρὰ μαλλιὰ καὶ γένεια, εἶνε ἀδιάφορον, ἐκεῖνο ποῦ ἐνδιαφέρει τὸν Ναζωραῖον εἶνε ἡ καρδία νὰ εὑρίσκεται ἀπηλλαγμένη τοιβόλων Ἂς ἴδωμεν ὅμως τί ἐνδιαφέρει τοὺς ἀνθρώπους. Ἐφ' ὅσον ἡ ὡραία θρησκεία τοῦ μάρτυρος τοῦ Γολγοθᾶ, ἐγένετο ἀφορμὴ θρησκευτικῶν ἀγώνων, δοξισιῶν, αἱρέσεων καὶ ἄλλων ταπεινῶν ἀντιγνωμιῶν ἐφ' ὅσον οἱ καλοὶ Χριστιανοὶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ σφαγοῦν ὑποστηρίζοντες, ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς μόνον ἢ καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ἐφ' ὅσον οἱ πιστοὶ τοῦ Χριστοῦ τρώγονται ἐὰν τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον ρίπτεται εἰς τὴν ἁγίαν Μετάληψιν πρέπει νὰ εἶνε ζεστὸν ἢ κρύον, βεβαίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφήσῃ ἀδιαφόρους τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς τὸ ζήτημα τοῦ κουρεύματος τῶν ἱερέων μας. Γεννᾶται λοιπὸν τὸ ζήτημα, τί θὰ συμβῇ ὅταν ὁ λαὸς ὁ ἀμόρφωτος, ἀλλὰ στερρῶς τῆς θρησκείας του ἐχόμενος εὑρεθῇ πρὸ ἱερέων κουρευμένων καὶ ξυρισμένων; Ἁπλούστατα. Θὰ συγκλονισθῇ. Καὶ ὁ συγκλονισμὸς αὐτὸς νὰ ἐπιφέρῃ σεισμὸν εἰς τὸν Θρησκευτικὸν του αἴσθημα. Διότι ὁ λαὸς ἐσυνείθισε νὰ βλέπῃ τὸν ἱερέαν του μὲ μακρὰν κόμην καὶ γενειοφόρον Τὸν βλέπει ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς μητρικῆς γαστέρος, μέχρι τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τὸν αἰώνιον ὕπνον. Δὲν δύναται νὰ τὸν φαντασθῇ ἄλλως, ἢ ὅπως τὸν βλέπει σήμερον μὲ τὴν κόμην καὶ τὸν πώγωνα.

Εἶναι τὰ γνωρίσματα του, εἶνε τὰ διακριτικὰ τῆς ἐξωτερικῆς του ἐμφανίσεως διὰ τὸν λαὸν, εἶνε ὁ παπᾶς του. Πῶς λοιπὸν θὰ τὰ ξεριζώσητε τώρα τὰ μαλλιὰ καὶ τὰ γένεια, χωρὶς νὰ διασαλεύσητε τοῦ λαοῦ τὴν πίστην; Τὸ ἐπαναλέγω, πρόκειται περὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀμορφώτου, ἀλλὰ τοῦ πιστεύοντος στερρῶς καὶ ἀσαλεύτως εἰς τὸ θρησκευτικὸν του δόγμα Δι' ἕνα μορφωμένον, δι' ἕνα κοσμοπολίτην δὲν τοῦ κάμνει οὔτε ζέστη οὔτε κρύο ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις τοῦ ἱερέως ἐνῷ διὰ τὸν λαὸν, διὰ τὸν πολὺν κόσμον τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τὸ ἴδιον. Εἰς αὐτὴν τὴν μεταρρύθμισιν διαβλέπει ἀρχὴν ἀνατροπῆς τῆς θρησκείας του, διαβλέπει κυνδίνους διὰ τὴν πίστιν του, διαβλέπει ἀρχὴν διασαλεύσεως τοῦ δογματικοῦ οἰκοδομήματος. Καὶ τότε; Ἀντίο θρησκεία.

Ἀπ' αὐτῆς ὅθεν τῆς ἀπόψεως καὶ μόνης ἐξεταζόμενον τὸ ζήτημα, καταδικάζεται ἡ κουρὰ τῶν ἱερέων. Ἀφήσατε τὸν παπὰ μὲ τὰ ῥάσα καὶ τὸ καλυμαύχιον, μὲ τὴν κόμην μακρὰν καὶ τὸν πώγωνα. Οὕτως ἐμφανίζεται σεβαστὸς εἰς τὸν λαόν καὶ ὡς ἐξαιρετικὴ φυσιογνωμία, ὡς ἐξαιρετικὸν τύπον διὰ τὸν κόσμον. Ἀφήσατε λοιπὸν τά ῥάσα νὰ ἀνεμείζουν καὶ μὴ θέλετε «ἀλλοῦ τὸν παπᾶ καὶ ἀλλοῦ τὰ ῥάσα του!»

Τ. ΤΟΥΡΝΑΣ